

Planet Pulp

17. årgang | Nr. 183 | januar '21

(<http://www.planetpulp.dk>)

Søg...

13. maj 2018

Martin Schjönning (<http://www.planetpulp.dk/author/schjonningpulp/>)

Synes godt ◀

Og de onde lo

Tekst

Print denne side

Send som email (mailto:?)

subject=Planet%20Pulp%20%3A%20Og%20de%20onde%20lo&body=Jeg%20anbefaler%20de-onde-lo%2F)

Pulpen beskæftiger sig normalt ikke med børnebøger, men Ellen Holmboe og Kristian Eskild Jensens fabelsamling henvender sig vist også mest til voksne.

(http://www.planetpulp.dk/billeder/boeger/og_de_unde_lo_forside_stor.jpg) Det er altid svært at vurdere sit publikum. Der er en grund til, at jeg selv aldrig seriøst har overvejet at blive børnebogsforfatter. Det er simpelthen for svært at skrive noget gedigent underholdende, men samtidig klogt, til en målgruppe på under seksten år.

Ellen Holmboe er dog absolut en børnebogsforfatter med et udgivelseskatalog fuld af zombier, cirkus-vanskabninger og superskurke – altså horror og action for den næste voksne generation af horror- og actionfans.

Med andre ord former hun jo nok det næste hold af **Planet Pulp**-læsere, og det er jo absolut agtværdigt nok i sig selv!

Illustratoren Kristian Eskild Jensen har blandt andet tegnet til Nicole Boyle Rødtnes' børnegysere om vilde dyreangreb, og har øjensynligt fået blod på tanden af det. Jensen bærer helt klart den største del af æren for, at **Og de onde lo** er blevet den lille, sorte perle, som den er.

Ældgammel tradition

Fablen er en underlig størrelse. Den er for kort til at være et eventyr – nærmest for kort til at være en rigtig historie. Den er som regel begrænset til en enkelt scene, der illustrerer et moralsk dilemma, og hvordan man løser det.

Personligt har jeg altid været vild med formatet. Fablen er en prosatekst fortættet nærmest til digtform, og når det bliver gjort ordentligt, er det vildt imponerende.

Historiefortælleren Æsop betragtes som regel som genrens vigtigste eksponent. Han samlede en lang række moralske fortællinger i 5-600-tallet før Kristi fødsel.

Historierne kom fra store dele af Lilleasien, og har givetvis rejst langt over mange hundrede og tusinder af år.

Æsops Fabler levede videre gennem talrige katastrofer og nedbrændte biblioteker, og blev gennem middelalderen udbredt gennem klostrene for at ende som en af de vigtigste fælleseuropæiske værker overhovedet.

Oplysningsmanden Jean de La Fontaine tog, ligesom mange andre af sine samtidige, formatet til sig, og udgav mellem 1668 og 1694 sin egen samling, hvor Æsops dogmatik og didaktik var skiftet ud med noget lidt friskere.

Han anvendte fablen som satire imod kirken og kongehuset. Hvor antikken personificerede menneskets dyder gennem dyr, brugte Fontaine dyrene som symboler for menneskelig dårskab.

Realistisk blodbad

Nu springer vi til 2017, hvor Holmboe og Jensen tilslutter sig den hæderkronede fabeltradition med **Og de onde lo**. Som navnet indikerer, og som bogens undertitel understreger, er her tale om "Amoralske fabler".

I modsætning til d'herrer Æsop og Fontaines opbyggelige pointer om, at den flittige myre er bedre end den dovne græshoppe, er **Og de onde lo**

Man kan sige, at hvor de gamle mestres fabler viser verden, som den ideelt set burde se ud, viser Holmboe og Jensen verden, som den desværre faktisk er.

Gavmildhed bliver straffet med grov udnyttelse, flid med tyveri, imødekommenhed med rovmord. **Og de onde lo** er hudløst modbydelig; et realpolitisk blodmaleri, der hjerteskerende nok er mere relevant for de små børn, der skal vokse op i Trump-land, end den støvede ammestuesnak om skildpadder og harer, der løber om kap.

Det er som nævnt illustrationerne, der driver værket. Ikke at historierne som sådan er dårlige, men sproget når aldrig rigtigt op på niveau med tegningerne. Det er næsten som om, de to dele er lavet til forskellige målgrupper.

Et par af historierne mangler også en logisk afslutning, et klart budskab, som er et kriterie for fabel-genren. Ligeledes overvejer man, om ikke værket, til trods for udgivelsen på et ellers rendyrket børnebogsforlag, er tiltænkt den voksne læser.

Ikke nok for pengene

Illustrationerne er mere end dystre. De er meget realistisk udført, og minder mest om et morbide raritetskabinet, der er blevet rystet og hældt ud på gulvet som terninger fra et bæger.

Knogler, næb, insekter, ravnefjer og døde blomster er de bærende elementer i de groteske mosaik-vignetter, Jensen har dekoreret tekstdelene med.

Til hver historie hører også en helsidesillustration, der er mere eventyrlig end vignetterne, af den simple grund, at de skal matche fortællingen.

Det samlede indtryk er blegstigt dystopisk, men på en dobbelt-skræmmende barnlig måde – en følelse der kan sammenlignes med den John Kenn Mortensens **Monstre** vækker.

Alt i alt er der meget lidt at udsætte på **Og de onde lo**, men for en gangs skyld vil jeg fremhæve prisen på værket – noget vi som ærkenørder med næsen i antikvarkasserne normalt ikke beskæftiger os med på **Planet Pulp**.

Da bogen udkom var prisen omkring 250 kroner, og den er nu, efter et halvt års tid, nede på 200 de fleste steder.

Jeg skal, som forfatter, være den første til at hævde vores ret til at blive betalt for vores hårde arbejde, men omfanget af **Og de onde lo** er simpelthen ikke tilstrækkeligt til den pris. Selvom den er utroligt flot lavet, er 30 sider bare ikke nok.

Titel: Og de onde lo – amoralske fabler

Forfatter: Ellen Holmboe

Illustrationer: Kristian Eskild Jensen

Forlag: Alvilda

Format: Hardcover
Udgivelsesår: 2017
Sideantal: 30 sider

Anmeldt i nr. 151 | 13/05/2018 (http://www.planetpulp.dk/?page_id=46088)

Martin Schjönning (http://www.planetpulp.dk/?page_id=34115) er litterat, forfatter, rollespiller og generelt en inkarneret nørd – og stolt af det! Han debuterede som novelleforfatter i 2011 med **Anonymt Bidrag** i antologien **Velkommen til Dybet**, og har siden deltaget i flere antologier, blandt andet **Vampyr**, **Pix** og **Varulv**. Hans første kortroman, **Deroute**, udkom i maj 2015, efterfulgt af den første fulde roman, **Afsind**, i januar [...] (http://www.planetpulp.dk/?page_id=34115)
(http://www.planetpulp.dk/?page_id=34115)
(http://www.planetpulp.dk/?page_id=34115)
(http://www.planetpulp.dk/?page_id=34115)

(http://www.planetpulp.dk/?page_id=34115)

(http://www.planetpulp.dk/?page_id=34115)

Skriv et svar (http://www.planetpulp.dk/?page_id=34115)

Din e-mailadresse vil ikke blive publiceret. Krævede felter er markeret med

Kommentar

Navn

E-mail

Websted

Skriv kommentar